

Parlamentul României
Camera Deputaților

Comisia pentru Sănătate și Familie

PROIECT

**LEGE PRIVIND MANIPULAREA CADAVRELOR UMANE ȘI
PRELEVAREA ORGANELOR ȘI ȚESUTURILOR
DE LA CADAVRE ÎN VEDEREA TRANSPLANTULUI**

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. –(1) Prin cadavre umane se înțelege persoanele declarate medical decedate și care nu mai prezintă nici un semn de activitate cerebrală, activitate cardiacă sau respiratorie.

(2) Confirmarea medicală a morții cerebrale se face pe baza criteriilor de diagnostic stabilite conform legii.

Art.2. – Dreptul de manipulare a cadavrelor umane revine serviciilor de anatomie patologică și de prosectură ale spitalelor și catedrelor de anatomie și de anatomie patologică ale instituțiilor de învățământ superior medical uman de stat sau private care organizează serviciile de cadavre.

Art.3. - Serviciile de anatomie patologică , prosectură și morfopatologie , precum și catedrele de anatomie patologică din centrele universitare asigură, prin mijloace cu caracter științific, stabilirea

diagnosticului de certitudine, contribuind la realizarea cercetării științifice în domeniul medical și la îmbunătățirea asistenței medicale.

Art.4. –(1) Serviciile de cadavre sunt unități funcționale ale catedrelor de anatomie din instituțiile de învățământ superior medical uman care au drept scop principal manipularea cadavrelor și conservarea țesuturilor și organelor umane pentru activitate didactică și științifică.

(2) Instituțiile de învățământ superior uman care organizează servicii de cadavre pot deține crematorii cu respectarea normelor igienico-sanitare stabilite de Ministerul Sănătății și Familiei .

Art.5. - Activitatea de anatomie patologică constă în efectuarea de examene macroscopice și microscopice asupra produselor biologice recoltate fie persoanelor în viață, fie la necropsie cadavrelor: piese operatorii, material biptic, biopsii de tract digestiv, bronșice, hepatice, pancreatice, renale, puncții medulare, ganglionare, lichide biologice, material aspirat cu ac fin, frotiuri exfoliative, organe, fragmente tisulare și altele asemenea.

Art.6. - În spitale există un serviciu de anatomie patologică unic, cu statut de secție sau departament, subordonat direct administrativ conducerii spitalului, în care sunt incluse trei compartimente distincte : compartimentul de histopatologie, compartimentul de citologie și compartimentul de prosectură .

Art.7. - Activitatea din compartimentele de prosectură și necropsiile anatomopatologice nu pot fi realizate decât în spitale sau în instituții medico-legale.

CAPITOLUL II

SERVICIILE DE ANATOMIE PATOLOGICĂ ȘI PROSECTURĂ

Art.8. - (1) Activitatea de prosectură constă în următoarele :

1. efectuarea de necropsii în scop anatomo-clinic și de examene histopatologice ale fragmentelor recoltate în cursul necropsiei sunt obligatorii și este recomandabil de a fi efectuate de către același anatomo-patolog pentru a corela datele de macroscopie cu cele de microscopie și, ulterior cu datele clinice, în scopul aprecierii gradului de concordanță anatomo-clinică.

2. activități de restaurare a cadavrelor :îmbălsămarea, spălarea, îmbrăcarea și cosmetizarea cadavrelor.

(2) Activitățile nominalizate la art. 6 alin 1 pct 2 reprezintă o măsură medicală obligatorie pentru prevenirea contaminării și trebuie efectuate de personalul specializat al compartimentului de prosectură .

Art.9. – Structura organizatorică și de personal, precum și atribuțiile serviciilor de anatomie patologică și prosectură sunt stabilite prin ordin al ministrului sănătății și familiei.

Art.10. - (1) Necropsia anatomo-patologică se efectuează obligatoriu în următoarele cazuri :

a) persoanelor care decedează în spital la mai puțin de 24 de ore de la internare,

b) la mai puțin de 24 de ore de la intervenții chirurgicale sau de la manevre invazive: endoscopie, bronhoscopie, punctiile bioptice și alte asemenea

c) pentru decesele survenite înaintea efectuării unor investigații imagistice recomandate

d) copiilor în vârstă de sub 1 an indiferent de locul decesului, inclusiv decesele la domiciliu

e) persoanelor decedate în unitățile sanitare al căror diagnostic nu este cert, în scopul precizării diagnosticului și confirmării cauzei decesului

f) decesele materne care nu sunt cazuri medico-legale.

(2) Nu se consideră deces sub 24 de ore: decesul survenit în cursul transferului între secții sau spitale dacă nu există dubii asupra tratamentului aplicat sau diagnosticului de deces ; decesul survenit în cursul internării pentru o cură periodică a unei afecțiuni cronice terminale, dacă nu există dubii asupra tratamentului aplicat sau diagnosticului de deces.

(3) Pentru pacienți cu afecțiuni cronice cunoscute, bine investigate, în condițiile în care aparținătorii nu au nici o rezervă asupra bolii și tratamentului aplicat și își asumă în scris responsabilitatea pentru aceasta, se poate elibera scutirea de necropsie.

(4) Scutirea de necropsie se eliberează sub semnătură, de către directorul spitalului, șeful de secție unde a fost internat decedatul , medicul curant și șeful serviciului de anatomie patologică .

Art.11. - Dacă există suspiciunea de moarte violentă sau suspiciune de culpă medicală, șeful serviciului de anatomie patologică anunță în scris, în 24 de ore, parchetul teritorial, pentru îndrumarea cazului către serviciul medico-legal competent, conform legii ; aceeași procedură se realizează și pentru decedații neidentificați și pentru cetățenii străini decedați în spital.

CAPITOLUL III

CATEDRELE DE ANATOMIE SI ORGANIZAREA SERVICIILOR DE CADAVRE AFERENTE

Art.12. – Catedra de anatomie este o unitate funcțională în cadrul instituției de învățământ superior medical uman și care include serviciile de cadavre a căror structură organizatorică și de personal este stabilită de conducerea instituției.

Art.13. – Serviciile de cadavre de pe lângă catedrele de anatomie au următoarele atribuții : preiau cadavrele pe bază de protocol ; prepară și conservă cadavrele pentru disecție punând la dispoziția învățământului anatomic și chirurgical materialul didactic ; efectuează preparate anatomice ; prepară schelete ; conservă țesuturi și organe.

Art.14. –Catedrele de anatomie și serviciile de cadavre aferente desfășoară în principal activități de învățământ și de cercetare științifică medicală.

Art.15. – Serviciile de cadavre de pe lângă catedrele de anatomie colaborează în activitatea lor cu compartimentele de microscopie ale catedrelor de histologie, de anatomie patologică și de biologie celulară ale instituțiilor de învățământ superior medical.

Art.16. – (1) Catedrele de anatomie , anatomie patologică , histologie și biologie celulară împreună cu serviciile de prosectură constituie un departament funcțional în cadrul instituției de învățământ superior .

(2) Serviciile de prosectură din centrele universitare sunt folosite ca baze clinice pentru catedrele de anatomie și anatomie patologică.

CAPITOLUL IV

FINANȚAREA ȘI SALARIZAREA PERSONALULUI

Art.17. – (1) Finanțarea serviciilor de anatomie patologică și prosecturi se face prin fondul asigurărilor sociale de sănătate, prin bugetul spitalului, conform legii.

(2) Finanțarea pentru serviciile de cadavre de pe lângă catedrele de anatomie se face din bugetul de stat alocat instituției de învățământ superior medical uman și din venituri proprii ale instituției.

Art.18. – (1) Personalul care își desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor precum și personalul catedrelor de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară se încadrează în grupa a II a de muncă, beneficiind de toate drepturile prevăzute de lege pentru condiții deosebit de grele de muncă.

(2) Salariile de bază ale personalului prevăzut la alin.(1) sunt cu 100 % la mai mari față de salariile de bază prevăzute de lege pentru aceleași categorii de personal, la care se adaugă sporurile legale.

CAPITOLUL V

FOLOSIREA CADAVRELOR ÎN SCOP DIDACTIC ȘI ȘTIINȚIFIC ȘI PRELEVAREA DE ȚESUTURI ȘI ORGANE DE LA CADAVRE

Art.19. – Catedrele de anatomie , de anatomie patologică și serviciile de prosecturi și anatomie patologică pot prelua cadavre în scop didactic și științific în următoarele condiții :

1. În situația în care există o înțelegere expresă prealabilă, acordată în scris, a pacientului sau familiei .

2. Persoanele în viață își pot pune la dispoziția instituției de învățământ superior medical uman corpul, după deces, în baza unor norme comune elaborate de către serviciile de prosectură ale spitalelor și conducerea instituțiilor de învățământ superior medical uman.

3. Cadavrele nerevendicate la 10 zile după deces sau cele fără aparținători sunt preluate de către serviciile de cadavre ale catedrelor de anatomie în baza unor norme comune stabilite de către spitale și senatul universităților de medicină.

Art.20. – Instituțiile de învățământ superior medical uman care preiau cadavre în scop didactic sau științific asigură serviciile funerare.

Art.21. – Prelevarea de țesuturi și organe de la cadavre în vederea transplantului se face conform legii , dacă este îndeplinită una din următoarele condiții :

- a) acceptul prealabil exprimat în scris în timpul vieții ;
- b) acceptul scris al aparținătorilor sau reprezentantului legal după decesul persoanei ;
- c) de la persoane decedate fără aparținători, care nu au întocmit în timpul vieții declarație notarială de împotrivire.

Art.22. – Prelevarea de țesuturi și organe de la cadavre este coordonată și supravegheată de Comisia de transplant de țesuturi și organe umane din cadrul Ministerului Sănătății și Familiei , constituită conform legii.

Art.23. – Prelevarea de țesuturi și organe de la cadavre se face numai în baza unui control medical clinic și de laborator pentru a exclude

o boală infecțioasă, o posibilă contaminare sau alte afecțiuni care reprezintă un risc pentru primitor.

Art.24. –(1) Prelevarea și conservarea de țesuturi și organe de la cadavre se organizează prin centrele regionale de transplant și spitalele acreditate în acest sens de Ministerul Sănătății și Familiei, la propunerea Comisiei de transplant de țesuturi și organe umane.

(2) Condițiile în care se poate efectua prelevarea anumitor țesuturi și organe de la cadavre sunt riguros stabilite pentru fiecare în parte de Comisia de transplant de țesuturi și organe umane.

(3) Instituțiile de învățământ superior medical uman precum și spitalele desemnate la alin.(1) înființează un sistem de bănci de țesuturi și organe pentru conservarea acestora.

Art.25. – Ministerul Sănătății și Familiei și universitățile de medicină și farmacie organizează un sistem informațional privind prelevarea și conservarea țesuturilor și organelor umane.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.26. – Prelevarea de țesuturi și organe de la cadavre se face astfel încât să nu prejudicieze rezultatele necropsiei sau autopsiei medico-legale.

Art.27. – Manipularea cadavrelor precum și prelevarea țesuturi și organe de la cadavre în afara cadrului legal, constituie infracțiuni și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Art.28. – În termen de 60 de zile de la promulgarea legii Ministerul Sănătății și Familiei , Ministerul Mediului și instituțiile de învățământ superior medical uman emit norme metodologice de aplicare a legii.

Art.29. – Orice alte dispoziții contrare privind manipularea cadavrelor , prelevarea și conservarea țesuturilor și organelor de la cadavre se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința2002, cu respectarea prevederilor articolului 74, alin.2 din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Valer Dorneanu

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința2002, cu respectarea prevederilor articolului 74, alin.2 din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Nicolae Văcăroiu